

rondom zevenbergen

1975 - 2025

1975-2025
Zevenbergen
emmaüs

SPECIALE EDITIE NAAR AANLEIDING VAN DE 50STE VERJAARDAG VAN ZEVENBERGEN
Afzendadres - Boerenkrijglaan 25 - 2520 Ranst

MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID EN VAN HET GEZIN

BESTUUR VAN DE ONDERSTAND

--°--

DIRECTIE VAN HET BIJZONDER MAATSCHAPPELIJK DIENSTBETOON

Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten

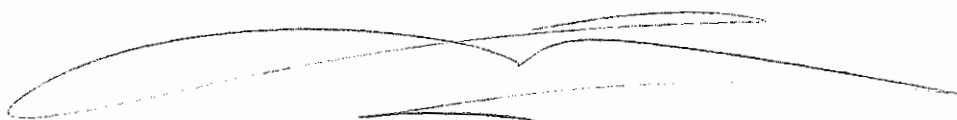
FG. 861/30225

B E S L U I T :

Artikel 1.- Het medisch pedagogisch instituut "Zevenbergen", Boerenkrijglaan te 2228 Ranst, wordt erkend met ingang van 1 april 1975 tot 31 maart 1978, voor het opnemen ten laste van het Fonds voor medische, sociale en pedagogische zorg voor gehandicapten, onder het stelsel van het internaat, van 180 meisjes en jongens, van 0 tot 21 jaar, zwaar mentaal gehandicapt.

Art. 2.- Dhr. SCHUDDINCK wordt gemachtigd het administratief bestuur waar te nemen. De geneeskundige dienst wordt toevertrouwd aan dokter CARPENTIER.

Brussel, 4.7.1975

J. DE SAEGER.

OP DE COVER:

LINKS: Erwin - 'Winne' - verblijft sinds 24 september 1975 in Zevenbergen.

MIDDEN: Marleen werkte van 15 april 1975 tot 31 juli 2013 bij Zevenbergen en is nu vrijwilliger.

RECHTS: Steven verblijft sinds 25 september 1975 in Zevenbergen.

INHOUD

4 Zevenbergen 1975 - 2025

6 Het prille begin...

10 Het Actiecomité

14 50 jaar cultuur

24 50 jaar vertrouwen

32 Samen met externe partners

36 Op naar de toekomst

42 Feestpuzzel

Redactie: Marc Pattyn en Ellen De Meyer

Met bijzondere dank aan al onze verhalenvertellers.

ZEVENBERGEN

1975 - 2025

U begint zo dadelijk te lezen in een speciaal nummer van 'Rondom Zevenbergen'. Op 16 april 1975 arriveerden de eerste bewoners in Zevenbergen te Ranst. 50 jaar later willen we daar uiteraard even bij stilstaan.

We hebben er uitdrukkelijk voor gekozen om u niet te overladen met een uitgebreide geschiedschrijving vol feiten en waarheden. We schrijven als organisatie al zoveel rapporten met cijfers en tabellen over alles wat reilt en zeilt. En in die massa verdwijnt soms het echte verhaal van en over onze mensen.

Trouwens, van bij zijn ontstaan heeft Zevenbergen altijd een speciale relatie gehad met verhaal en taal. De meeste van onze cliënten gebruiken onze taal niet. Spreken lukt soms, vertellen al heel wat minder. Gebaren, geluiden en gedrag zijn de communicatiekanalen bij uitstek. Het netwerk van de cliënt en de begeleiders geven bij het zoeken naar de juiste ondersteuning de juiste woorden aan de noden en verlangens van onze gasten. De wereld rondom onze gasten geeft dus betekenis aan hun verhaal, dag in dag uit.

En dat doen we in dit nummer ook. Verschillende mensen rondom Zevenbergen werden gevraagd

om hun persoonlijk verhaal van Zevenbergen met ons te delen. Elke gesprekspartner kreeg dezelfde vragen als 'wat betekent Zevenbergen voor u?' of 'geef eens een tekenende anekdote'.

Medewerkers van vroeger vertellen hoe het er van in het begin aan toe ging en hoe Zevenbergen in de loop der jaren is veranderd. Jonge en nieuwe collega's van vandaag werpen vooral een blik op de toekomst.

Ondersteuning in een hoofdzakelijke residentiële voorziening had en heeft een heel grote impact op gezinnen, op de ouders en de broers en zussen. We zijn gaan praten met broers en zussen die dat van op de eerste rij hebben meegemaakt toen hun broer/zus hier in 1975 kwam wonen.

De zorgvrager en de zorggever staan centraal, maar een organisatie is meer dan de som van de delen. Er wordt beleid gevoerd maar vooral een cultuur gecreëerd en dit door de jaren heen. Twee vroegere directeurs, die via verschillende functies samen bijna 80 jaar voor Zevenbergen werkten, schetsen een treffend beeld.

Zevenbergen is een wereld op zich en toch ook niet. Samenwerken in de zorg en ondersteuning over

de sectoren heen is zeer actueel, maar we doen al jaren niets anders. Leerkrachten uit het onderwijs vertellen hoe de speciale samenwerking met Zevenbergen voor alle partijen perspectief en vooruitgang brengt.

Zevenbergen is soms een dorp in een dorp en toch ook weer niet. Wij konden in die Ranst-se context niet voorbij gaan aan het Actiecomité van Ranst, een verhaal van giften maar vooral een verhaal van aan elkaar geven, het dorp en de voorziening.

Zoals we daarnet schreven heeft Zevenbergen altijd een bijzonder relatie gehad met verhalen. Want het ontstaan van Zevenbergen zelf is op zich een hele historie.

Valentina 'Valentine' de Gilman was één van de veertien kinderen van de kasteelheer van Hof Zevenbergen in Ranst. Toen ze ongehuwd zwanger werd, moest ze van haar vader het kasteel in 1884 verlaten. Valentine vluchtte naar het Convent van Bethlehem in Duffel, waar ze opgevangen werd door de zusters. Toen de laatste broer van Valentine op het kasteel Zevenbergen overleed, kwam de weduwe Valentine met haar twee overblijvende kinderen Angèle en Gaston opnieuw in Ranst wonen als enige erfgenaam. Ze liet in haar testament het Convent van Duffel een domein van 117 hectare na. Er waren wel voorwaarden aan verbonden. Eén van die voorwaarden was het oprichten van een initiatief voor kwetsbare kinderen. Bij het overlijden van haar zoon Gaston in 1952 werd het testament uitgevoerd. Op die basis werd eind jaren zestig een vzw opricht vanuit het Bisdom Antwerpen en het

Convent die resulteerde in de ingebruikname van dienstverleningscentrum Zevenbergen op 16 april 1975.

Ofschoon deze ontstaansgeschiedenis een filmscenario zou kunnen zijn, toont ze aan hoe zorg in essentie een wederkerig proces is. De zorgvrager geeft altijd iets terug.

In die vijftig jaar is de organisatie Zevenbergen uitgegroeid doorheen heel de provincie. De verhalen van De Maretak in Duffel, Home Marjorie in Heist-op-den-Berg, Villa Praline in Bonheiden of 't Spinneke in Kontich zijn telkens op een of andere manier de herhaling geweest van het oorspronkelijke ontstaansverhaal van Zevenbergen. De initiatiefnemer wordt getroffen door of is als ouder betrokken bij een zorgvraag, investeert figuurlijk en letterlijk in een idee en vraagt dan aan de organisatie om dit samen uit te werken. Ook onze verhalenvertellers in dit nummer beschrijven die gave van Zevenbergen om ieder een warm welkom te geven en samen te zoeken naar wat er nodig is. En daarbij wordt de oorspronkelijke doelstelling van de initiatiefnemers gevrijwaard en krijgt die een plaats binnen de organisatie, zodat Zevenbergen op zijn beurt telkens mee verandert.

Zevenbergen is een mooie organisatie. Vandaag ondersteunen we op of vanuit de vermelde sites, jaarlijks 375 cliënten. We bieden alle mogelijke zorg op maat aan: van thuisbegeleiding, speelpleinwerking, aangepast paardrijden, crisisopname en logeren tot dagverblijf en permanent wonen. We doen dat met 480 medewerkers die alle dagen het beste van zichzelf geven. Al de in de komende interviews opgesomde typische kenmerken van Zevenbergen werden de afgelopen vijftig jaar gekoesterd en dat zal in de toekomst ook gebeuren. Uiteraard zal de samenleving veranderen en dus Zevenbergen ook maar de fundamenteën, met name iedereen in en rond de zorg, vanuit welke rol ook, zijn stevig en duurzaam.

Marc Pattyn

Het prille begin...

MARLEEN, MARIA EN KIKI

Marleen, Maria en Kiki, drie medewerkers op rust die er van het prille begin bij waren. Alle drie werkten ze hun ganse loopbaan, tot aan het pensioen, bij Zevenbergen. Samen met ons blikken ze terug op hun tijd bij Zevenbergen.

Interview met Marleen Nieuwenhuysen, Maria Rens en Kiki (Hilde) Bernaerts.

Kunnen jullie je even voorstellen?

Marleen: Ik startte op 15 april 1975 bij Zevenbergen, de dag voordat de eerste woning met 15 bewoners opende. Verder was Zevenbergen op dat moment nog een bouwwerf. Gedurende mijn loopbaan werkte ik op verschillende groepen, eerst bij vrij mobiele gasten, dan bij baby's en peuters. Ik heb ook heel wat jaren bij de nachtdienst gewerkt. In 2013 ging ik op pensioen, maar tot op de dag van vandaag loop ik nog steeds als vrijwilliger rond op Zevenbergen!

Maria: Ik ben in september 1975 bij Zevenbergen beginnen werken en heb op verschillende woningen gewerkt, toen nog paviljoenen. Tussendoor heb ik vijf jaar in een psychiatrische instelling gewerkt.

Wanneer het dagcentrum van De Maretak opende ben ik daar begonnen. Dat heb ik gedaan tot aan mijn pensioen.

Kiki: Ik begon in maart 1977, met de opening van woning 11. Twee weken voor de opening startte ik op woning 8a, zodat toch iemand van het nieuwe team het reilen en zeilen van Zevenbergen zou kennen. Ook ik heb op verschillende woningen gewerkt. Uiteindelijk ben ik overgestapt naar 't Schort, wat later De Klik werd. Dat heb ik zeer graag gedaan tot aan mijn pensioen.

Hoe kijken jullie terug op je tijd bij Zevenbergen?

Marleen: Zevenbergen is voor mij een plaats waar ik bijna 40 jaar zeer graag gewerkt heb. Ik begon er als prille twintiger zonder ervaring en heb zeer veel geleerd, zowel van bewoners als van collega's. Ik heb veel leuke momenten meegemaakt, maar zeker ook verdrietige, zoals bijvoorbeeld veel overlijdens.

Maria: Er is veel veranderd, hé?! Serieuze uitbreidingen..., in het begin dat ik hier werkte, waren er maar drie paviljoenen open.

Kiki: Iedereen werkte ook in de lange gang, een grote bron van sociale contacten. Iedereen kende

iedereen en dat maakte dat we hier precies één grote familie waren. In de beginjaren waren alle medewerkers ook ongeveer van dezelfde leeftijd en dat bracht toch wel een unieke vibe met zich mee.

Waar zien jullie een evolutie in cultuur, in manier van werken?

Marleen: Waar we als jongeren in de beginjaren meer in een jeugdbewegingssfeer werkten, is alles nu veel professioneler geworden. Vooral op vlak van begeleiding, maar ook de mogelijkheden om bij te scholen zijn sterk geëvolueerd.

Maria: Ja, dat klopt inderdaad. Alles is veel professioneler geworden. Ik herinner me bijvoorbeeld nog dat in de beginjaren er geen aparte verpleging was. En ik was van opleiding verpleegkundige, maar werkte wel als opvoedster in Zevenbergen. Wij moesten dan wachtdiensten doen. Als er bijvoorbeeld iets op paviljoen 11 was, moest ik van mijn dienst weg gaan om op een andere dienst te gaan kijken. We namen dan een fietsje van één van de gasten en reden zo door de lange gang naar de andere woning. Wij moesten ook zo een zware, grote telefoon mee naar huis nemen zodanig dat ze je thuis konden oproepen als verpleegkundige. Later is er natuurlijk wel een medische dienst gekomen en dat vond ik echt een grote meerwaarde.

Kiki: Wij hadden ook een enorme vrijheid. Ik herinner me dat we met onze woning ooit een grote fuif hebben georganiseerd in de stadsfeestzaal, samen met de papa van J. We zagen er toch wat

risico in en zeiden tegen de papa van J.: 'Wat als er geen volk komt?' 'Als het een fiasco wordt, draag ik het financiële, dan is de put vermeden. Maar ik heb er een goed oog in', zei hij. En ja, dat is inderdaad goed gekomen. Wij hebben met de opbrengst een zwembad in de tuin van de woning kunnen zetten, laten aanleggen eigenlijk, zo eentje met een omheining rond.

“Waar we als jongeren in de beginjaren meer in een jeugdbewegingssfeer werkten, is alles nu veel professioneler geworden.”

Maria: Toch ook een evolutie vind ik, is dat in het begin dat Zevenbergen er was, het dorp compleet vreemd was van zo'n gasten. En door meer naar het dorp te wandelen en met de olifant¹ door het dorp te rijden, werd dat wel meer gekend. Dat vind ik toch ook een positieve evolutie.

Kiki: Nu gelukkig ondenkbaar natuurlijk, maar vroeger zaten we te roken terwijl we bewoners eten gaven. Als ik daar nu aan terugdenk, denk ik 'amai...' (schudt neen). Maar ja, dat is lang geleden, tijden veranderen. Tegelijk vind ik ook dat de bewoners veranderd zijn. De mobiliteit is bijvoorbeeld erg achteruit gegaan, ook mede doordat de bewoners allemaal, mee met ons, ouder zijn geworden, hé.

¹ 'Toeristentreintje van Zevenbergen

Wat maakt Zevenbergen voor jullie bijzonder?

Marleen: Het klinkt misschien wat melig, maar Zevenbergen voelde en voelt nog altijd als mijn tweede thuis, misschien ook omdat ik er van het prilsten begin bij was. Ik heb hier heel veel mensen leren kennen, heb in zeer verschillende teams gewerkt, vijf directeurs meegemaakt.... Zevenbergen loslaten is voor mij dus moeilijk. Daarom kom ik ook nog altijd graag vrijwilligerswerk doen!

Kiki: Bij mij is er ook altijd een sterke verwevenheid geweest tussen mijn werk en mijn privéleven. Dat is altijd één pot nat geweest, zoals ze dat zeggen. Ik was veel aan het werk, maar in onze vrije tijd gingen we ook onder collega's samen weg. In de jaren dat ik nog op de woning werkte, nam ik ook regelmatig bewoners mee naar huis. Bijvoorbeeld als ik mijn broer ging bezoeken in Hengelhoeve, een vakantiepark, dan reed ik eerst langs hier en kwam ik één van de bewoners halen. Dat was vroeger zo normaal om bewoners te komen halen en mee te nemen naar je privésfeer.

Ik moet toch zeggen dat ik het werken op Zevenbergen mis hoor. Zo alles in zijn totaliteit, weet je, als je komt werken, dat geeft zoveel sociaal contact. Ik deed het ook graag dus... en nu, ja, dat is weggevalen...

Om af te sluiten, nog één vraagje. Als je over de jaren heen één anekdote mag vertellen, wat zou je dan vertellen?

Kiki: Ik vind het spectaculairste toch de optredens in de stadsfeestzaal waar ik daarnet over vertelde. We hebben daar jaren, als woning, breed van kunnen leven want we hadden er echt veel geld mee

verdiend. We hebben een zwembad kunnen installeren, wij gingen ook heel vaak met onze bewoners op café, we hebben er jaren à volonté van kunnen genieten. We kwamen in die tijd ook met onze bikini aan werken, hé. Al de bewoners het zwembad in en wij zelf er ook in, dat was fantastisch!

Maria: Ik vond persoonlijk de carnavalstoeten die werden georganiseerd heel plezierig. Dat was telkens een grote stoet door het dorp. En ieder paviljoen deed daar zijn uiterste best voor. Ook de bonte avonden waren heel leuk. Daar kon je echt naar toe werken, er werd ook heel veel voorbereidend werk voor gedaan. Bijvoorbeeld de buschauffeurs van De Maretak stonden dan in tutu op het podium. Of de verpleging, die waren ook altijd heel goed. Zij beelden Tik Tak en zo uit, zo een zwart gordijn en dan kwam er iemand als kabouterijtje met een kruiwagen tevoorschijn. Dat was altijd gieren!

Marleen: Ik moet meteen denken aan de kampjes die we in de beginjaren met de bewoners deden. We vertrokken met ons eigen vervoer, vaak naar de Hoge Rielen in Kasterlee, verbleven daar met het hele team een midweek, zonder recup, zonder meer loon, zonder kilometervergoeding. Eigenlijk echt zoals bij de jeugdbeweging. Een heel plezierige tijd!

Kiki: Inderdaad. Dat was toen niet van maar drie personen op de achterbank van de auto en één vooraan, hé. Nee, nee, je mocht stapelen in die tijd! (lachen allen)

Dank jullie wel, Marleen, Kiki en Maria voor dit fijne interview. Zevenbergen heeft een mooie plaats in jullie hart, zoveel is duidelijk!

HET ACTIECOMITÉ

SIMONE, JULIEN, HUGO EN STAF

Het actiecomité organiseert sinds 1976 een tombola in het dorp Ranst. De opbrengst gaat telkens naar Zevenbergen, en dit dus al bijna vijftig jaar! Maar het is meer dan alleen sponsoring. Het toont de unieke verbondenheid van alle Ranstenaars met Zevenbergen. Dit was een goede reden om de kern van het Actiecomité aan het woord te laten.

Interview met Simone (voorzitter), Julien (penningmeester), Hugo en Staf, kernleden.

Hoe is het Actiecomité ontstaan; hoe is het geëvolueerd; hoe is het bij jullie terecht gekomen?

Hugo: Het Actiecomité is ontstaan in 1976 als initiatief van de gemeente. Een groot deel van de mensen van de gemeente hebben de actie zelf mee opgestart: de dienstdoende burgemeester, de gemeentesecretaris, het schoolhoofd van de jongensschool van Ranst en ook andere prominente figuren zoals de boswachter, waren daar allemaal bij aanwezig. Men is toen gestart met het ophalen van geld via een tombola, met als doel een schenking te doen aan Zevenbergen voor projecten die niet gesubsidieerd werden door de overheid.

Hugo, jij bent er in 1979 bijgekomen als toenmalig directeur van Zevenbergen?

Hugo: Ja, omdat ik vond dat ik meer kon doen, en dus ook lid kon zijn van het Actiecomité.

En jullie zijn er later bijgekomen?

Staf: Ja, ik ben nu 35 jaar lid.

Simone: Ik denk dat wij samen begonnen zijn ongeveer. Ik ben erbij gekomen wanneer het echtpaar Lauwers een oproep deed aan mensen om mee lootjes te verkopen.

Julien: Ik ben in 1989 begonnen, denk ik, ik heb toen de eerste keer getekend hier in het boek (logboek van de in- en uitkomsten).

Hugo: Na de gemeentefusie in 1977 is het een eigen beweging geworden, een feitelijke vereniging. Die elk jaar officieel toelating vroeg en officieel de tombolatrekkingen deed.

Simone: In 1980 en 1981 werden restaurantdagen voor Zevenbergen georganiseerd in Het Gildenhuis in Ranst. En dat was dan, bovenop de tombola, een aparte actie die veel geld opbracht.

Hugo: We huurden toen Het Gildenhuis af en vroegen aan de middenstand van Ranst om reclame aan de muur te hangen, een vorm van sponsoring. En met de opbrengsten van die reclame waren we al uit de kosten. Ja, de inwoners van Ranst hebben er van in het begin altijd achtergestaan.

Wanneer we rondgaan met de lootjes, krijgen de mensen eerst een brief van ons om aan te kondigen dat we komen. Als we dan vervolgens komen, ligt het geld al klaar. Zeker voor het centrum van Ranst, van de 10 huizen verkochten we zeker in 8 huizen. De interesse van Ranst was en is dus heel groot. Een bijkomend punt is dat alle prijzen bij de middenstand in Ranst worden gekocht. En dat is wel een stimulans geweest.

Simone: Maar ook andersom, een elektrozaak in Ranst die stopte en waar wij alle niet-verkochte elektrische toestellen mochten komen ophalen om in de tombola te steken. Die dingen waren allemaal nog bruikbaar, hé.

Een andere grote actie die veel geld opbracht, was de voetbalwedstrijd. We spraken profvoetballers aan om mee een voetbalmatch te komen spelen en de aftrap te komen geven. Die voetbalmatch is dan doorgegaan in het jaar dat 'den Antwerp' ook goed aan het spelen was, in 1993 met de Europacup.

Je zei daarnet dat als jullie rondgaan het geld klaar ligt bij de mensen thuis. De events die jullie hebben georganiseerd, hebben altijd veel geld opgebracht. Wat maakt, volgens jullie, Zevenbergen zo bijzonder voor de inwoners van Ranst, met andere woorden, hoe kijken ze naar Zevenbergen, 't MPI in de volksmond.

Hugo: Een organisatie voor gehandicapten bestond hier nog niet, later is daar dan Leef bijgekomen. Maar dat initiatief van Zevenbergen werd wel toegejuicht door de mensen zelf. Wat later belangrijk werd voor Ranst was de kinderboerderij. Vanuit de kinderboerderij nodigden ze de scholen uit, die kwamen dan naar de boerderij, op voorwaarde dat onze gasten er bij waren. Die liepen dan tussen de kinderen. Dat maakte de band met de inwoners van Ranst nog hechter. Naar mijn gevoel heeft dat bijgedragen tot het bijzonder maken van Zevenbergen bij de inwoners van Ranst.

Simone: Alle busjes van Zevenbergen die rondrijden zijn ooit gesponsord door het Actiecomité; de mensen lezen dat of zien dat op de busjes. Of het wordt in de jaarlijkse brief verteld waarvoor de opbrengst dient. De mensen lezen dat en vertellen het verder. Mensen die hier dan komen wonen, die kennen het hier nog niet, maar die horen dat dan van hun burens. En ik veronderstel dat de meeste mensen genoeg weten wat Zevenbergen is en wat ze hier doen.

Staf: Er is ook een grote aanvaarding in het dorp; er wordt met sommige groepen op café gegaan. Toen wij vroeger een café hadden en die gasten kwamen iets drinken dan stoorden de anderen zich daar niet aan, dat was gewoon normaal.

Simone: Het is ook altijd open geweest; het is niet dat de mensen die hier verblijven niet buiten komen, hé. Er wordt bijvoorbeeld gewandeld of gefietst met een begeleider of een vrijwilliger. Dus het is gekend.

Wat we ook éénmalig gedaan hebben, was een variétéshow 'Met draane'. Dat was in 2001 en bracht heel veel geld op. Dat waren gewoon amateurs, vrienden van iemand hier in Ranst, en dat zat afgelden vol. We hebben dat wel maar éénmalig gedaan met sponsoring voor de zaal. Dus alles wat binnenkwam, was winst. En dat was een groot succes, mensen hebben zich toen echt wel geamuseerd en vroegen lange tijd nadien wanneer we dat nog eens gingen doen.

Staf: Wat we wel vele jaren gedaan hebben is de Boerenmarkt in Ranst, samen met Fred, de toenmalige kok van Zevenbergen. Die maakte dan karakollen en kippenboutjes. Dat bracht niet echt veel geld op, maar was wel goede reclame voor Zevenbergen, hé. Dat hebben we toch enkele jaren gedaan, tot Fred op pensioen ging.

Simone: Vroeger gebeurde het ook dat bij een activiteit op Zevenbergen de omwonende boeren met paard en kar de kinderen kwamen rondrijden. Zevenbergen is altijd naar buiten gekomen. Ja, er werd én wordt echt veel rondgereden, den olifant¹, de busjes... En daardoor zien de mensen ook dat het Actiecomité dat allemaal sponsort. En dan zien de mensen waar hun geld naartoe gaat.

Julien: En wat ik ook wil zeggen, ik heb in al die jaren nog nooit iets negatief over Zevenbergen horen zeggen. Trouwens, ik heb het uitgerekend: tot vandaag hebben we over al die jaren heen € 272.000² kunnen schenken aan Zevenbergen.

¹ 'Toeristentreintje van Zevenbergen

² nvdr Uiteraard is dit een ruwe opsomming van de jaarlijkse opbrengst over 50 jaar heen, zonder de inflatie meegeteld!

Hugo: Nu is er vooral de vraag naar rollend materiaal (auto's, busjes,...) maar vroeger hebben wij kunnen bijleggen voor de infrastructuur van het zwembad bijvoorbeeld of de lift in het hoofdgebouw. Jullie krijgen gebouwen gesubsidieerd, maar alle rest van hulpmaterialen moesten jullie zelf betalen, dus dat hebben wij dan kunnen betalen voor jullie.

“Ik denk dan aan de mensen die hier in Zevenbergen een kind of familielid hebben, die moeten daar een heel leven mee omgaan. Wat zijn dan een paar avonden voor mij?”

Simone: We blijven ook de aankoop prijs van een lootje aanhouden op € 3. Vooral door het feit, je vraagt € 3, dan hebben ze ofwel € 5 en gaan ze nog € 1 bijhalen voor twee lootjes. Ofwel hebben ze een briefje van € 10, kopen ze drie lootjes en mogen we de € 1 overschot houden.

Staf: We mogen dat niet vergeten, wij zijn maar een kleine kern, er lopen nog 20 à 30 vrijwilligers mee om langs te gaan bij de mensen zelf en dit zelfs driemaal: de aankondiging wanneer we komen, de verkoop van de lootjes en ten slotte de brief met de resultaten. Dat is wel een zware opdracht, het is niet alleen verkopen, hé.

Simone: Daarom zijn we wel blij dat we via Zevenbergen een verzekering hebben, want het is allemaal rap gebeurd, hé.

En wat geeft dan juist zoveel voldoening bij het verkopen van de lootjes?

Julien: De onderlinge vriendschap tussen de men-

sen. We zijn gestart met een aantal mensen waar er al veel van overleden zijn. Er komen nieuwe mensen bij, maar dat zijn ook vrienden van...

Simone: De waardering die we van hier krijgen, zoals eens een uitnodiging voor een etentje en een drankje. We worden hier warm ontvangen in die zin, 'dankzij jullie hebben we dit of dat kunnen realiseren'. Want in het begin van elk jaar denk je: 'oh, moeten we hier nu weer aan beginnen, dat zijn weer een paar drukke weken'. En dan begin je al wel eens te denken: 'zou ik er niet beter mee stoppen?' Maar als je dan het resultaat ziet en de waardering krijgt, ook van elke directeur, dan ben je weer blij.

Staf: Dan denk ik altijd aan de mensen die hier in Zevenbergen een kind of familielid hebben, die moeten daar een heel leven mee omgaan. Wat zijn dan een paar avonden voor mij?

Simone: Plus, je komt in contact met de Ranstenaars en je leert de mensen kennen.

Hugo: De opstart van Zevenbergen in 1975, dat was toen moeilijk want niemand kende de doelgroep en wist wat men moest doen. De medewerkers kwamen net van school, dus wij misten mensen met ervaring. Maar uiteindelijk is dat wel gelukt. Als je hier opvoeder bent, verdien je alle respect! En zeker mijn hoed af voor de mensen die hier begonnen zijn, hé. Want alles moest nog uitgezocht worden... Maar ook de cliënten die binnenkwamen, dat was in het begin echt een zoektocht. Het waren grote groepen en de cliënten pasten niet altijd goed bij elkaar. Mensen onderschatten wel wat medewerkers moesten doen, maar nu ook nog steeds doen!

Dank jullie wel voor dit aangename interview en voor jullie jarenlange engagement en inzet voor Zevenbergen!

50 JAAR CULTUUR

“Als je ziet welk aanbod er vandaag is met zoveel verschillende mogelijkheden, van deeltijds naar voltijds, in alle combinaties dan is dat maatschappelijk toch wel een enorm verschil met vroeger.”

Interview met Kris Vermeire en Jan Seresia.

Kunnen jullie je even voorstellen?

Kris (van 1980 tot 2020 in Zevenbergen): Ik heb hier verschillende jobs gedaan: opvoeder, hoofdopvoeder, groepchef, technisch-huishoudelijk directeur en uiteindelijk kwaliteitscoördinator. En daarom ben ik ook 40 jaar gebleven. Op het moment dat ik het wat had gehad als directeur van de technische dienst was er een nieuwe regelgeving rond het kwaliteitssysteem. Er moest een handboek gemaakt worden, dus heb ik die functie opgenomen voor zowel Zevenbergen als Klavier.

Jan (van 1981 tot 1997 in Zevenbergen): Ik ben eigenlijk begonnen als orthopedagoog, dan pedagogisch directeur en vervolgens algemeen directeur van Zevenbergen. In die tijd werd Zevenbergen overgenomen door Gezondheidszorg COVABE en na verloop van tijd ben ik door het bestuur gevraagd om voor de andere voorziening, zijnde Klavier in Merksplas (toen 't Zwart Goor), een soort perspectiefplan te maken. En in eerste instantie heb ik daar het directiecomité bijgenomen. In een volgende fase ben ik daar ook directeur geworden, en dus was ik directeur van Zevenbergen én Klavier. Toen vroeg de Raad van Bestuur van Emmaüs om afgevaardigd bestuurder te worden en dat is mijn actieterrein gebleven tot 2023. Tot dan zat ik ook in het dagelijks bestuur. Vandaag ben ik lid van het Bestuursorgaan van Emmaüs.

Kunnen jullie eens schetsen hoe volgens jullie Zevenbergen is geëvolueerd in die vijftig jaar?

Kris: Ik ben in 1980 begonnen als opvoeder. Ik was afgestudeerd als regent en er was geen werk in de jaren 80, of toch geen job waar ik goesting in had. Ik ben dan in de zomermaanden vrijwilligerswerk komen doen in Zevenbergen. Ik vond dat wel aangenaam en heb onmiddellijk gesolliciteerd, op 1 september kon ik beginnen. Ik werkte op een grote leefgroep van 14 à 15 gasten, in de lange gang waar tot voor kort woning 18 en woning 19 zaten (nu Veld 5 en Keerbeek 7).

“In november 1981 begon ik als orthopedagoog. Mijn voorgangster mocht maar op twee van de acht leefgroepen komen. De begeleiders gingen met sommige gasten extern bij een orthopedagoog of psycholoog op consultatie.”

Jan: Kris spreekt over een woning (toen nog ‘paviljoen’ genoemd) van 14 à 15 gasten, maar in het oorspronkelijke gebouw waren er 9 vleugels en elke vleugel was bedoeld voor 20 gasten. Nog voor de opening besliste het bestuur dat 20 veel te veel was. Men heeft gewerkt naar groepen van 15 en daarvoor zijn de ruimtes, die oorspronkelijk een totaal andere bestemming hadden, gebruikt geweest als paviljoen. Er zijn namelijk twee leefgroepen gekomen op de eerste verdieping: waar nu de vergaderzalen zijn, zat leefgroep 11 met alleen maar rolstoelgebruikers. En waar nu de bureaus van de orthopedagogen en verantwoordelijken zijn, kwam paviljoen 12. Ook tegenover de keuken werd een extra paviljoen gecreëerd, paviljoen 10.

Kris: Het zat eivol, hé. En in een leefgroep had je links de living en rechts had je een slaapzaal met vooraan een slaapkamer bedoeld voor een insla-pende verpleegster. Het verhaal van de infrastructuur tekent de grote veranderingen in de geschiedenis van Zevenbergen. We kunnen het straks ook nog over het beleid hebben, want dat is nog iets anders. Maar technisch, qua infrastructuur, was er in de beginjaren weinig omdat er ook geen geld was. Dat was een enorm

probleem. Toen wij in de eerste jaren hier werkten, deden wij zelf acties die geld opbrachten om eens iets te kunnen kopen.

Jan: Of we maakten zelf meubilair. Een collega had een eigen houtbewerkingsmachine en die maakte meubilair voor de leefgroep.

Kris: In feite mocht het niet, maar wij waren jong en we wilden die leefgroep herinrichten. Dus hadden we een fuif georganiseerd in de handelsbeurs met toenmalig bekende groepen als The Kids en Lavvi Ebbel. Nadien contacteerden we zelf een architect en gingen we aan de slag.

Er was zelfs een leefgroep die jaren aan een stuk kaas- en wijnavonden organiseerden en daarvan hun keuken hebben verbouwd en een zwembad in hun tuin hebben aangelegd. Die vrijheid was er omdat de toenmalige directie ook vaststelde dat er geen geld was. Zo was de eerste kinderboerderij ook een initiatief van enthousiaste personeelsleden die inzagen dat vele bewoners interesse hadden in het werken met dieren.

Jan: Het oorspronkelijke gebouw is gebouwd met subsidies van de overheid, maar toen de plannen klaar waren en het geld toegezegd was, brak de oliecrisis van 1972 uit. En dat wil zeggen dat de bouwkosten fenomenaal stegen, exponentieel omhoog (gemiddelde inflatie van 10%) maar de subsidie volgde niet. En dan hebben we eigenlijk kunnen overleven door elke frank twee keer om te draaien en door dingen zelf te doen. De inzet van medewerkers was toen toch wel heel apart en er werden dingen gedaan bovenop hetgeen verwacht werd.

Kris: Dus eigenlijk zat de directie vast. De initiatiefnemer was een VZW samengesteld met het Convent van Bethlehem van Duffel en Caritas, maar de zusters hebben nooit in de directie gezeten, zoals

bijvoorbeeld in Klavier wel het geval was. Zevenbergen was echt een vrijhaven, hé. Links georiënteerd, een beetje het Vondelpark, aldus een toenmalige collega, en je mocht hier uw plan trekken en met uw team beslissen wat je ging doen. Dat ging soms heel ver. Er is zelfs een team geweest dat besliste om niet met hun orthopedagoog samen te werken.

Jan: Dat klopt. Ik ben in november 1981 als orthopedagoog begonnen en de bedoeling was dat ik acht leefgroepen zou begeleiden. Mijn voorgangster mocht maar op twee van de acht leefgroepen komen. De begeleiders gingen met sommige gasten die moeilijk waren extern bij een orthopedagoog of een psycholoog op consultatie.

Kris: Ik zeg het, je had een enorme vrijheid maar dat ontspoorde toch wel op een aantal vlakken hoor. Om terug naar de infrastructuur te gaan, in die periode is de eerste grote verbouwingsgolf gekomen (halfweg jaren 80), de weekendsplits genaamd. De woningen werden in twee gesplitst. De bewoners gingen naar huis of op kamp in Center Parcs. En dan ontdebelden we tijdens dat weekend de woning en zetten we er allemaal houten wanden tussen en zo hadden we dan twee leefgroepen. Bijvoorbeeld kwam er aan de voorkant een 8a en aan de achterkant een 8b. Het werk werd gedaan door opvoeders, samen met ouders en vrijwilligers en de toenmalige technische dienst.

De tweede renovatie is gestart toen Zevenbergen eind de jaren 80 is overgenomen door Gezondheidszorg COVABE. Eén van de eerste initiatieven was het verhuizen van de leefgroep met rolstoelgebruikers op de eerste verdieping van het gebouw naar een andere plek. Alle woningen werden nadien in een periode van 15 jaar gerenoveerd en zeker in de beginperiode was de steun van de technische dienst van Bethanië in Zoersel onontbeerlijk. Ook de financiële steun van de Zusters was belangrijk.

Kan je eens verduidelijken welke evoluties er zijn geweest op het vlak van organisatie?

Jan: Misschien moeten we even stilstaan bij het organisatiebeleid van de jaren 80. Het beleid werd vooral bepaald door de stafvergadering, daar zaten alle orthopedagogen, de groepchefs en de medische dienst in, samen met de toenmalige directeur

en de personeelsverantwoordelijke. Het principe was: als er geen unanimitéit was, dan werd er geen beslissing genomen. En de directeur, wij stonden die als het ware niet toe om autonoom te beslissen. Dan is er eind de jaren 80 een hele nieuwe structuur uitgedokterd. Een groepchef had een grondige analyse gemaakt en een grote bevraging opgezet van al wat fout zat, een uitgebreid boek. Ik ben dan vrijgesteld geweest om op basis van hetgeen er daar neergeschreven was een verandering in de organisatiestructuur in te brengen. En omwille van het klimaat dat hier in Zevenbergen was, heb ik een parlement in het leven geroepen. En wat was het parlement? Eén afgevaardigde van alle diensten. Ik denk dat we toch met een man of 25 waren. En als ik dan een wijziging of een aanpassing van de structuur voorstelde dan moest dat in dat parlement goedgekeurd worden. Dat heeft anderhalf jaar geduurd, denk ik. Maar eigenlijk zijn we daar wel doorgeraakt. Toen is het directiecomité ontstaan met o.a. de functie van pedagogisch directeur en de functie van directeur technische en huishoudelijke diensten. In die periode heeft Gezondheidszorg COVABE, de voorganger van Emmaüs, Zevenbergen overgenomen.

Kris: We moeten hier toch onderstrepen dat COVABE, behalve het op punt stellen van het financieel beleid, bijna geen eisen gesteld heeft. Toen, en nu nog, heeft Emmaüs zich nooit met de interne, inhoudelijke werking beziggehouden. Die hebben dat hier wel gered, maar die hebben nooit gezegd welke richting we pedagogisch uit moesten. Men bood natuurlijk wel de nodige ondersteuning, maar ze hebben nooit gezegd 'zo of zo moet jullie organisatiestructuur er nu gaan uitzien'.

Jan: Vroeger toen ik hier begon en Kris hier begon, was er eigenlijk de overtuiging bij de orthopeda-

gogen en bij de groepchefs dat de pedagogiek eerst moest komen en dat het geld moest volgen. Geleidelijk aan ben ik, zeker toen ik mijn directiefunctie opnam, tot de stellige overtuiging gekomen dat er geen pedagogiek is, als je geen geld hebt, hé. Je kunt pedagogisch wensen wat je maar wilt maar als je geen 'sollen' hebt, dan gaat het niet door. En eigenlijk was onze eerste opdracht geweest dat we de voorwaarden moesten creëren waardoor medewerkers hun werk in alle rust en sereniteit konden doen zonder zich zorgen te maken over de faciliteiten, de financiën en de voorwaarden. En dat was de omgekeerde redenering dan dat er in het begin was en daardoor hebben we in het begin de buikriem redelijk hard aangehaald.

Kris: Sowieso werd het hiërarchischer. Want dat waren allemaal redelijk jonge mensen in het directiecomité, die gingen allemaal hun gang, hé. Die zeiden van 'we moeten dat hier herorganiseren, opkuisen of er kan niet worden geïnvesteerd'. Dus dan werd de keuken gereorganiseerd, dan werd de technische dienst gereorganiseerd, woningbudgetten werden anders ingevuld. Als we iets wilden investeren dan moesten we besparen en de marge van besparen was heel klein.

Jan: Eigenlijk is dat besparen redelijk goed gelukt. We hebben een soort enquête gehouden. We had-

den een aantal besparingsmaatregelen opgelijst en de mensen konden kiezen voor welke besparing ze gingen. En dat is eigenlijk wonderwel gelukt.

Kris: We wilden hier zoveel te zeggen hebben, terwijl... dat kan niet, hé. En dat is dan een evolutie in het beleid geweest. Op dat moment groeit er in zo'n drastisch veranderende organisatie automatisch toch wel een afstand tussen basis en directie. Daar is de laatste beweging om sinds enkele jaren de hoofdopvoeders/diensthooften terug in het beleidsorgaan te trekken een goede zaak, denk ik. De medewerkers hebben in die vroegere jaren ook terecht opgemerkt dat ze minder inspraak hadden en ik denk dat dat ook logisch is want wij gingen nogal rechtdoor, ook omdat het niet anders kon. Zeker als we wilden investeren in een zwembad (Zevensprong) en snel plannen hadden voor een nieuwbouw (Schawijk in 1995). In die periode was er ook de tweede renovatie, die tot ongeveer 2010 duurde en die door Guy Geysels, de nieuwe technisch directeur vanaf 2000, in goede banen werd geleid. En vanaf dan, met de vaststelling dat de eerste woningen verbouwd waren in het begin van de jaren 90 en dat die dus alweer 20 jaar oud waren, kwam stilaan de voorbereiding en de beslissing van het huidige masterplan. Hierdoor zullen alle woningen die in 1975 gebouwd werden, verdwijnen en

komt er een volledig nieuw domein in Ranst.

Jan: En doorheen die geschiedenis van infrastructuur en (her)organiseren is uiteraard de pedagogiek ook diepgaand geëvolueerd. Je mag toch niet vergeten dat Zevenbergen zelf een expertise heeft moeten ontwikkelen. Ik denk bijvoorbeeld, volgend op het werk van Dorothea Timmers, aan speelgoed dat gemaakt werd, zo een activity-center op grote mensen maat.

“De betrokkenheid van de begeleiders is volgens mij hetzelfde gebleven. Net zoals de opvoeders vroeger het beste wilden voor ‘hun’ gasten, doen de begeleiders van nu dat nog altijd. Die basishouding is in al die jaren niet veranderd en dat is een schone gedachte!”

Kris: Maar ook het auti-klasje is zo ontstaan. Dat begon heel bescheiden met die gasten in de jaren 90 in de refter. En dan is dat altijd uitgebreid. Hetzelfde met het speelleerklasje voor de gasten die niet naar school kunnen, dan was dat eigenlijk allemaal zelf wat ontdekken, hé. Als je zo’n helikopterbeeld van de werking van de voorbij 50 jaar maakt, da, is er toch een enorme evolutie geweest hoor, in alle departementen. De veranderingen in de zorg en in het medisch departement op kop. En ook de ondersteunende diensten zijn nu amper te vergelijken met hoe ze 30 en 40 jaar geleden werkten. Dat is allemaal ongelooflijk verbeterd, dankzij de inzet van velen.

Maar de betrokkenheid van de opvoeders en opvoedsters, zoals ze in onze tijd nog genoemd werden, die is volgens mij hetzelfde gebleven. Net zoals zij het beste wilden voor ‘hun’ gasten, doen de begeleiders van nu dat nog altijd. Die basishouding is in al die jaren niet veranderd en dat is een schone gedachte!

Is voor jullie de plaats van Zevenbergen in de maatschappij veranderd?

Kris: Dat denk ik wel, want in het begin waren er

hier ouders met gasten vanuit andere provincies. Omdat er niks was. Mensen van Brabant, mensen van Oost-Vlaanderen, die kwamen naar hier. In het begin boden we enkel verblijf aan. De populatie bleef dan ook stabiel. Pas als er iemand stierf dan kwam er een andere gast. Maar het is eigenlijk sinds eind jaren 90, wanneer het dagverblijf, De Maretak in Duffel, werd opgericht, dat er diversiteit ontstond. Dat was ook weer een initiatief van ouders die zijn komen aankloppen. In het begin waren we niet zo een grote voorstander om dat er nog eens bij te nemen. Maar als ik dat vergelijk met vandaag, wanneer je voor het kwaliteitsverslag in kaart brengt hoeveel gasten en families je bereikt hebt met al die verschillende vormen, dan is het duidelijk dat er maatschappelijk een ongelooflijk verschil is met vroeger. De drempel is veel kleiner, want de wachtlijst was hier vroeger groot, hé. Er kwam eigenlijk geen plaats vrij. Terwijl nu, als je ziet welke vormen er aangeboden worden in zoveel verschillende mogelijkheden, van deeltijds tot voltijds, dat is maatschappelijk toch een enorm verschil met vroeger en een pluim voor de huidige werking.

Jan: De zorg op maat dus, van thuisbegeleiding tot volledig residentieel en alles daartussen. En alle combinaties. Wat Kris daarnet zei, klopt. In het verleden waren wij eigenlijk een beetje blind voor de maatschappelijke nood, want wat zeiden we: ‘We hebben het al zwaar genoeg. We zorgen al voor de meest kwetsbaren, we doen al veel.’ Maar ook naar vergaderingen gaan om af te stem-

men met andere voorzieningen of samen te werken met andere voorzieningen dat deden we niet graag, hé. Laat ons gerust, we hebben het hier al zwaar genoeg en dat was ook zo, het 'zevenbergencentrisme' was heel groot. Maar die deuren zijn opengegaan. Dat is de grote verdienste van de directies die na ons gekomen zijn, als ik zo vrij mag zijn om dat te zeggen.

“In het verleden waren wij eigenlijk blind voor de maatschappelijke nood. Die deuren zijn gelukkig opengegaan.”

Kris: Ja, dat klopt. We zijn meegegaan in die maatschappelijke evolutie, en De Maretak was toch wel een sprong voor. Het was vooral onder impuls van Luk Fabry die er bleef op aandringen om die deur te openen.

Jan: Met De Maretak hebben we nog in een gebouw van het psychiatrisch centrum gezeten, maar dan is die nieuwbouw gekomen en dat is eigenlijk een campus op zich geworden. En dan is er nu Villa Praline bijgekomen...

En dan wil ik nu toch even stilstaan bij de betrokkenheid van de ouders en de families door de jaren heen. Ik ga het vrank en vrij zeggen; wij waren in de beginjaren van Zevenbergen niet altijd even attent. Want ja, wij waren de professionelen, hé. Wij dachten dat we het wisten, dat was eigenlijk heel arrogant en de ouders moesten zich toch een beetje aanpassen aan hetgeen wij vonden dat er best zou gebeuren.

Kris: Ja, maar ik denk dat er vooral in het begin bij de ouders een zekere vrees was om te veel opmerkingen te maken, dat ze al blij waren in die tijd een plaats gevonden te hebben. Ik denk dat de jonge ouders nu veel mondiger zijn. Bijvoorbeeld, er was een groot verschil met De Maretak, die ouders waren veel directer en mondiger omdat dat dagverblijf was.

Er werd ook niet veel inspraak georganiseerd. Je

had wel het oudercomité, maar die organiseerde vooral fondsenwervende activiteiten met heel veel inzet en heel veel opbrengst. Ze organiseerden bijvoorbeeld het tuinfeest, zij deden dat helemaal alleen. Het is pas vanaf de late jaren 90 dat wij dat van hen overnamen, wanneer de ouders die ooit begonnen waren een dagje ouder werden. Inspraak is er wel gekomen met de gebruikersraad, en dan vooral met een voorzitter die toch wat meer op tafel begon te kloppen en aandacht vroeg voor dingen die niet goed liepen.

Jan: Maar informeel is er wel altijd een grote betrokkenheid van ouders geweest. Ouders waren altijd welkom en hadden een nauwe band met de begeleiders.

En dan de slotvraag: is er een bijzondere anekdote die jullie met ons willen delen?

Kris: Wat ik persoonlijk nog altijd de beste anekdote vind, is het verhaal van de go-cart, zo'n grote met zes plaatsen. Ik heb het zelf niet meegemaakt maar volgens de overlevering gingen ergens in de late jaren 70 op een dag vier bewoners zonder begeleiding buiten het domein met hun go-cart.

Via de Schawijkstraat reden ze tot aan de brug over de autostrade. Ze sloegen links af, toen kon dat nog daar, en zo raakten ze op de pechstrook van de autostrade en begonnen daar te wuiven naar de auto's. Uiteindelijk zijn ze onderschept door de toenmalige rijkswacht.

Die zijn beginnen rondbellen en kwamen te weten dat het gasten van Zevenbergen waren.

Onder begeleiding zijn ze dan teruggekomen.

Jan: Door de rijkswacht, hé. Dus je moet het u zo voorstellen: een combi, daarachter de go-cart met aan het stuur een rijkswachter en dan nog eens een combi. Zo zijn die hier terug binnengereden! Het had ook niet goed kunnen aflopen...

Ik heb ook nog een anekdote over een werkweekend. Nogal wat leefgroepen, zeker de leefgroepen die ik begeleid heb, organiseerden in de jaren 80 een werkweekend. Met het team van die leefgroep, samen met de pedagoog en met de groepchef, ging men op vrijwillige basis van vrijdagavond tot zondagavond naar een weekendhuisje om door te kunnen vergaderen. We bespraken elke gast individueel en er werd hard gewerkt, van 's morgens tot 's avonds. Op één van die weekends, het was in Geel-Bel, ging ik maar één dag en een opvoedster die hoogzwanger was, vroeg of ze kon meerijden. Je ziet hoe gemotiveerd die mensen waren, zelfs hoogzwanger zijnde. Ik pik haar op en we gaan naar Bel. Het was een heel mooie dag, we bespraken alle gasten. Het ging vooruit. Maar 's middags voelt de zwangere collega zich niet zo goed, gaat naar buiten, komt terug naar binnen en zegt dat haar water gebroken is. We hebben onmiddellijk de auto geno-

men, zijn van Bel naar Geel gereden en in Geel de autostrade op. Ondertussen kreeg ze persweëen en dat werd dus hoe langer, hoe spannender. Ik ben hier in Ranst van de autostrade afgekomen en dan ben ik, met mijn hand op de claxon, van de autostrade tot in Mortsel gereden, door alle rode lichten, om haar bij haar gyneacoloog af te zetten. Ze is binnen het halfuur bevallen.

Kris: Met de bewoners waren er nog heel wat verhalen, dikwijls ook humoristisch. Zo waren we op onze woning plots een klein jongetje kwijt. We vonden hem niet meer. We zijn tot in het dorp gaan kijken. En dan vonden we hem ineens terug. We hadden in de leefgroep heel handige, verrijdbare speelgoedbakken die je netjes onderaan de kast kon parkeren. En dat kereltje was in zo'n bak gekropen en in slaap gevallen. De speelgoedbak werd door een andere bewoner netjes onder de kast geschoven. Pas toen het verloren schaap wakker werd, hebben we hem gevonden (lacht).

Mooie verhalen om dit fijne interview mee af te sluiten! Dank jullie wel, Jan en Kris, om samen met ons terug te kijken op 50 jaar Zevenbergen!

50 jaar zorg, 50 jaar vertrouwen. 50 jaar creativiteit, op allerlei vlakken.
Enkele cliënten gingen in het kader van 50 jaar Zevenbergen creatief aan de slag.
Het resultaat kan je dit jaar bewonderen aan onze receptie.

50 JAAR VERTROUWEN

HET NETWERK VAN ONZE CLIËNT

Op 16 april 1975 opende Zevenbergen de deuren van de eerste woning. Vijftien cliënten namen hun intrek. Koen Jansen was één van hen én woont nu nog steeds in Zevenbergen. Samen met zijn broer Marc en zus Lut, blikken we terug op 50 jaar Zevenbergen.

Marc en Lut, als we terugdenken aan de eerste dag van Koen hier op Zevenbergen, 16 april 1975, welke gevoelens komen er dan naar boven?

Marc: Ik was toen 19 jaar en Lut was 14 jaar, we hebben die dag dus heel bewust meegemaakt.

Lut: Het roept vooral blijdschap op! Koen zat voordien in een andere voorziening ver van huis, dat was een gesloten instelling waar wij enkel de eerste zaterdagvoormiddag van de maand op bezoek mochten komen. Voordien was Koen permanent thuis. Toen Zevenbergen opende, was dat voor onze ouders een enorme opluchting, ze konden gewoon naar Koen wanneer zij dat wilden. Koen kon ook opnieuw ieder weekend naar huis komen. Dus ik herinner mij de verhuis naar Zevenbergen als een heel mooi gebeuren voor ons gezin.

Marc: Ja, en er kwam ook heel veel rust terug in het gezin. Wij waren met z'n vijven, waarvan vier pubers. En we moeten eerlijk zijn, niet altijd de gemakkelijkste pubers. Wij waren heel vrijgevochten omdat onze moeder heel veel met Koen bezig was.

Lut: Ja, dat klopt, Koen was een deugniet in huis, maar tegelijk echt wel een zorg in ons gezin.

Hoe verliepen de eerste jaren van Koen in Zevenbergen?

Marc: De opvoeders toen, dat was een zootje ongeregeld (lacht). Wat jeugdbeweging-achtig, maar met het hart op de juiste plek. Weet je wat het ook was? De opvoeders hier hadden toen dezelfde leeftijd als wij. Dat was in het begin een heel jonge ploeg, die luisterden bijvoorbeeld naar onze muziek. Dat was een zeer fijn contact.

Lut: Maar tegelijk hielden ze zich ook terug bezig met het 'opvoeden' van onze Koen. Er werd aandacht besteed aan zindelijkheidstraining, er werd Koen aangeleerd dat hij niet van tafel mocht plunderen,... Wat natuurlijk de weekends met Koen thuis voor ons ook veel aangenamer maakten.

Marc: In Zevenbergen voelden we meteen dat ze nog geloofden in groeikansen voor Koen.

Lut: De opname van Koen in Zevenbergen is voor ons gezin een schakelpunt geweest. Voor de opname waren onze ouders totaal op, ze hadden geen energie meer. De opname van Koen heeft hen opnieuw gemoedsrust gegeven. Zevenbergen is veel meer dan een zorginstelling voor de cliënten die hier wonen, ze zorgen ook voor het gezin achter het zorgenkind. Wij kregen opnieuw een moeder en vader toen Koen in Zevenbergen werd opgenomen. En daar ben ik tot op de dag van vandaag nog heel dankbaar voor.

Voelt Zevenbergen ook voor jullie, als broer en zus, als een tweede thuis?

Lut: Ja, absoluut wel. Vanaf het begin, op welke woning Koen ook woonde, werd Koen omringd door een heel tof team waar wij ons altijd heel welkom voelden.

Marc: En ik voel ook dat het personeel emotioneel betrokken is. Als Koen niet eet, dan voelen de begeleiders zich verveeld.

Lut: Het is een betrokkenheid die vanuit het hart komt. Allee, ik vind de inzet van het team enorm... Zowel toen Koen binnenkwam in Zevenbergen als vandaag.

Hebben jullie Zevenbergen zien veranderen de afgelopen 50 jaar?

Lut: In het begin was Zevenbergen gebouwd op een paar jonge, bij wijze van spreken 'chiro- of scoutsleiders', dat gevoel had ik, die heel geëngageerd waren. Het begon heel kleinschalig met één leefgroep en naargelang het een grotere organisatie werd, kwam er meer structuur, visie en een beleid rond zorg. Wat er in het begin zeker niet was.

Marc: En we maakten ons daar in het begin ook geen zorgen om. Maar na een tijdje kwam er een

orthopedagoog, er kwam overleg.

En dat was wel goed, niet dat wij vragende partij waren, maar men verraste ons. Ook de boerderij en de aangepaste therapieën die er kwamen, vormden een echte meerwaarde.

Lut: Jawel, wij hebben Zevenbergen echt zien groeien van iets heel kleinschaligs, bijna een gezinsvervangend tehuisje, heel kleinschalig, gezellig en jeugdig...

Marc: Tot iets met heel veel ondersteunende diensten.

Lut: Maar de warmte en aandacht voor de cliënten is gebleven!

Jullie ouders richtten ook mee het oudercomité van Zevenbergen op.

Lut: Klopt, vrij snel na de opname van Koen hebben ze zich geëngageerd en samen met enkele andere ouders een oudercomité opgericht. Hun engagement kwam ook vanuit een grote dankbaarheid naar Zevenbergen. Er werden verschillende activiteiten georganiseerd om geld in het laatje te brengen. De ouders van het oudercomité namen hun andere kinderen mee naar de activiteit om te helpen. Later startte het oudercomité met de jaarlijkse tuinfeesten en ook daar werden wij gemobiliseerd om te helpen.

We werden niet verplicht door onze ouders, maar kwamen graag een handje toesteken.

Jullie ouders hebben lang in het oudercomité, later de gebruikersraad en nu het collectief overleg gezeteld. Nadien namen jullie het over?

Marc: Tot ze op de sukkel zijn geraakt, dan zullen ze rond de tachtig jaar geweest zijn. Enkele jaren later ging ik op pensioen en zag ik in Rondon een oproep verschijnen voor het Collectief Overleg. We hebben dan tegen elkaar gezegd: 'Wordt het niet eens tijd dat wij dit engagement aangaan?'

"In het begin was Zevenbergen gebouwd op een paar jonge en heel geëngageerde, bij wijze van spreken 'chiro- of scoutsleiders', dat gevoel had ik."

Lut: Onze moeder heeft dat niet meegemaakt, maar ze wist wel dat wij Koen niet zouden lossen. En voor onze vader is het een fijn gevoel dat hij weet dat de zorg voor Koen niet zal stilvallen moest er met hem iets gebeuren.

Om af te sluiten nog één vraagje. Er is heel wat

gebeurd in de 50 jaar dat Koen in Zevenbergen verblijft. Als je één verhaal, één anekdote van Koen hier in Zevenbergen mag kiezen, wat zou je dan vertellen?

Lut: Eén van zijn fratsen tijdens een tuinfeest herinner ik me nog goed... Onze vader dronk al wel eens een trappist. Tijdens een tuinfeest, onze Koen was toen een jaar of 14, zaten we in gezelschap rond de tafel en plots pikte Koen vaders trappist en dronk die ad fundum leeg. Dan is hij met een stuk in zijn kraag terug naar de leefgroep gebracht.

Marc: Dat was inderdaad één van de eerste jaren dat hij in Zevenbergen was. Maar we hebben dat nog een keertje gehad toen hij 40 jaar werd. Toen wisselde hij zijn alcoholvrije glas cava met één van onze glazen. Opnieuw moesten we hem de woning binnenrijden (lachen beiden).

Lut: Het is geen anekdote, maar wat wij ook altijd erg fijn vinden en waarderen zijn de oudercontacten die de woning organiseert.

Marc: Dat zijn altijd waardevolle en gezellige momenten. Je ontmoet dan de familie van de andere bewoners, iedereen kent iedereen ondertussen. Dat is fijn!

Marc en Lut, bedankt voor het aangename interview en jullie jarenlange vertrouwen in Zevenbergen!

Een andere cliënte van het eerste uur is Vera Denis. Ook zij verblijft in Zevenbergen sinds 16 april 1975. Henri, Hugo en Viviane, haar broers en zus, praten graag over de warme band die ze al 50 jaar met Zevenbergen hebben.

Als we eventjes terugblikken op de eerste dag dat Vera toekwam in Zevenbergen, wat roept dat bij jullie op?

Henri: Van de eerste dag weet ik persoonlijk niet veel meer en ik ben de oudste van ons drie. Wat me wel is bijgebleven is de ingang, het grote gebouw. Ze waren op dat moment ook nog volop aan het bouwen, hé. In het begin was het hier ook heel sober. Het was een heel groot domein waar nog niet veel opstond.

Viviane: Ik weet nog dat de opname van Vera in Zevenbergen veel verdriet bracht in ons gezin. Daarvoor was Vera altijd thuis. Onze vader is drie dagen niet uit zijn kamer geweest nadat hij Vera naar Zevenbergen had gebracht. Ons Vera was zijn alles.

Hugo: Onze vakantie was bijvoorbeeld altijd in een bungalow, niet met het vliegtuig of zo omdat dat niet ging met ons Vera.

Henri: Wij gingen toen die tijd ook met ons Vera op restaurant, wat zeker niet vanzelfsprekend was. Maar alles wat wij deden in ons gezin was met ons Vera.

Viviane: In de beginjaren van Zevenbergen zijn wij hier in de buurt (van Ranst) nog rondgegaan. Want op cafés en restaurants hing een kaartje dat mensen met een beperking niet welkom waren. En dan gingen wij rond om dat wat in te burgeren, want de kinderen van Zevenbergen waren niet welkom. Dat was een schandaal.

Henri: De tijden zijn gelukkig veranderd, maar vroeger was dat een stigma. Als er nu iets te doen is in Zevenbergen is de bevolking van Ranst altijd heel aanwezig.

Is er na verloop van tijd terug rust gevonden in het gezin?

Viviane: Ons Vera bleef altijd aanwezig in ons gezin. Eigenlijk deden wij niet veel andere dingen, want dan moest ons Vera er bij zijn. Als er iets gebeurde, als er iets te doen was, altijd was ons Vera er bij.

Hugo: Dat zou onze vader ook niet anders gewild hebben, hé.

Viviane: Ik vind ook dat als gezin met een kind met een beperking, hoe raar dat ook mag klinken, dat je veel harder aan elkaar hangt. En ik vind dat dat in heel veel gezinnen in Zevenbergen destijds te merken was.

Vonden jullie steun bij andere families die een kind in Zevenbergen hadden?

Viviane: Ik denk onze ouders zeker wel. En ik denk dat dat ook de reden is dat ze mee in het oudercomité zijn gestapt.

Henri: Zeker en vast, in het oudercomité zaten allemaal ouders die met dezelfde issues te maken hadden.

Viviane: Dat was één grote klik. En ik denk dat ouders vooral bij het oudercomité gingen om steun te vinden bij elkaar.

Henri: De ene kwam wat meer aan het woord, omdat die er toe bekwaam was. De andere deed andere zaken. Maar die waren heel gedreven. En ook wij, de kinderen, werden ingeschakeld om bij activiteiten die het oudercomité organiseerde, mee te helpen. Zo werden er bijvoorbeeld bals georganiseerd. Ik denk ook dat die bals de enige momenten waren dat ons Vera in Zevenbergen bleef.

Viviane: Ja, wij gingen mee tappen, dan waren we nog jong hoor. Onze ouders hebben zich altijd heel erg ingezet voor Zevenbergen. Ik weet bijvoorbeeld nog dat toen de kinderboerderij opende in Zevenbergen, het ook Breugelkermis was in de parochie van onze vader, Deurne-Noord. In die tijd kon je nog schapen of een ezel of zo winnen. En onze vader bleef maar lootjes kopen want hij wou per se een schaap winnen voor de boerderij van Zevenbergen. Uiteindelijk zijn we thuisgekomen met een hoop konijnen, hamsters en cavia's, maar geen schaap of ezel.

Hugo: We hadden misschien beter gewoon een schaap gekocht, dat had goedkoper geweest (lachen allen).

"Ons Vera... Ik denk dat ze in Zevenbergen als een God behandeld wordt, zo komt dat bij mij over."

Hoe hebben jullie Zevenbergen zien evolueren door de jaren heen?

Henri: Zeker ten aanzien van het begin zie ik veel meer professionaliteit, zowel op vlak van afrekeningen, opvolging van allerlei zaken, maar ook op vlak van de zorg zelf. In de beginperiode was dat zo van: 'ja, zoek het maar uit, hé'. Het bestuur is ook groter geworden. We hebben dus wel wat zien veranderen, positief, zeker en vast! Ik beschouw het hier nu meer als een gezondheidsholding eigenlijk, heel het concept, zoveel verschillende groepen. En dat vinden wij zeker positief. We moeten bijvoorbeeld niet achter alles liggen lopen. Als we iets nodig hebben voor het VAPH, dan wordt er assistentie verleend en dan worden de papieren verstuurd. Daar is Ze-

venbergen als organisatie heel goed in. Je hebt de mensen die in het paviljoen werken, die dagdagelijks voor de bewoners zorgen, die zijn heel belangrijk. Maar alles daarnaast zit ook goed in mekaar. We ervaren dat als zijnde van 'we weten dat onze zus er goed zit'.

Viviane: We hebben Zevenbergen ook en vooral zien uitbreiden. Want eerst stond de hoofdbouw en dan later is de Zevensprong en het paviljoen waar ons Vera nu zit (Schawijk) enzovoort allemaal bijgebouwd. Die verdere uitbreidingen hebben natuurlijk ook met zich meegebracht dat ons Vera van paviljoen moest veranderen. Dat was ook altijd een moeilijke periode voor onze vader als ons Vera moest verhuizen.

Hugo: Er is ook een hele evolutie in de opvoeding, ook medisch. Ze werd hier op dieet gezet, kreeg aangepaste voeding bijvoorbeeld. We rekenden dat ons Vera niet ouder dan 30 jaar zou worden. Intussen hebben we haar 60ste verjaardag al mogen vieren.

Viviane: Misschien had ze geen 30 geworden als ze gewoon thuis was gebleven...

Hugo: Hier wordt alles in het oog gehouden. Dat zie ik ook als ik de verslagen en bloedonderzoeken binnenkrijg.

Henri: Voilà, ons Vera, ik denk dat ze in Zevenbergen wel als een God behandeld wordt, zo komt dat bij mij over. Het vertrouwen is er, en dat is ook een geruststelling. Uiteindelijk worden we ook ouder.

Hugo: Wat wel altijd hetzelfde is gebleven, zijn de mensen die hier werken, heel geëngageerde mensen. Maar ik denk dat je dat in dit beroep wel nodig hebt: mensen met liefde voor hun job, zonder meer. Ik zou dat beroep niet kunnen. Ik vind dat onvoor-

stelbaar, ongelooflijk veel respect voor het personeel. Als je het over 50 jaar beschouwt, is Zevenbergen enorm verbeterd, zowel op vlak van verzorging als op allerlei andere vlakken!

Zo, dan zijn we aangekomen aan de laatste vraag, een vraag waarmee ieder interview wordt afgesloten. Als je over die 50 jaar hier bij Zevenbergen kijkt en je mag er één anekdote uit kiezen, wat zou je dan vertellen?

Hugo: Goh, één anekdote? Ik denk, dat heb ik daarstraks in de auto naar hier ook gezegd, dat één van de toch wel meest beklijvende momenten met Zevenbergen is, dat ons Vera haar vormsel hier heeft kunnen doen. Dat was wel heel speciaal, zeker ook voor mijn ouders. Onze vader mocht tijdens

de viering ook nog een woordje zeggen,... Hij heeft daar meer staan snotteren dan wat anders.

Viviane: Bij mij blijft 'den John' toch altijd wel in mijn herinneringen. Ons Vera heeft altijd een voorkeur voor mannen én voor muziek gehad en 'den John' die had een muziekgroepje, die zong heel veel. In die tijd werden er ook platen voor Zevenbergen opgenomen, John was één van de zangers. Op de kaft van één van die platen van Zevenbergen staat John samen met ons Vera. Als we thuis die plaat opzetten en ons Vera hoort de stem van John... Ooh, ze begint telkens mee te zingen. Ons Vera wordt daar heel vrolijk van als die LP wordt gespeeld.

Allemaal mooie herinneringen en mooie woorden voor Zevenbergen. Dank jullie wel voor dit fijne interview!

SAMEN MET...

EXTERNE PARTNERS

Interview met twee leerkrachten van Katrinahof, één van onze externe partners in onderwijs met wie we reeds 10 jaar geïntegreerd onderwijs organiseren.

Interview met Sofie Vanhecke en Karen Peeters.

Sofie en Karen, kunnen jullie iets meer vertellen over hoe de samenwerking tussen de school en Zevenbergen ontstaan is; hoe lang die samenwerking bestaat en hoe lang jullie zelf deze taak al opnemen?

Sofie: Ja, ik kan dat vertellen. Het klasje in Zevenbergen is in de jaren 80 opgericht. Omdat men merkte dat de gasten die hier woonden niet naar school konden gaan en toch nood hadden aan onderwijs, heeft men een klasje opgericht met medewerkers van hier. Maar in 2014, dus ook nog niet zo lang geleden, is er besloten om een samenwerking aan te gaan met Katrinahof, de school in Antwerpen waar wij werken. We hebben dan TOAH-onderwijs ingericht. TOAH is tijdelijk onderwijs aan huis. die kinderen kunnen op dit moment niet naar school, maar misschien in de toekomst wel.

Karen: En die redenen van niet naar school gaan, zijn divers: een hele schooldag is te veel, busvervoer verloopt moeilijk, lang op de bus zitten, te veel prikkels binnen een schoolse setting of binnen de klassetting,...

Sofie: Het vertrekpunt nu is dat alle minderjarige cliënten van Zevenbergen recht hebben op onderwijs. Naast TOAH is er ook nog POAH, permanent onderwijs aan huis. Dat zal in de toekomst belangrijker worden omdat heel veel cliënten gewoon de mogelijkheid niet (zullen) hebben om naar school te komen. Maar er blijven wel altijd cliënten bij wie het tijdelijk is; zo gaan er ondertussen een aantal cliënten van hier naar onze school. Naast de klas is twee jaar later, in 2016, het

autoproject begonnen met TOAH-leerlingen op te vangen en worden daar ook juffen vanuit de school ingezet. Intussen begeleiden wij vanuit Katrinahof 22 leerlingen en maken we gebruik van de speel-leerklas, het schooltje en van het auti-lokaaltje waar we met de leerlingen aan de slag kunnen. We werken geïntegreerd met de mensen van Zevenbergen die hier in de klas staan vanuit andere diensten.

Karen: Wanneer een leerling dan bij ons afstudeert, wordt terug bekeken of hij/zij een kandidaat is voor het autoproject of het klasje om daar een verder aanbod te krijgen of wordt er op zoek gegaan naar een andere vorm van dagbesteding die beter aansluit bij de noden van de leerling.

Sofie: Ja, want via TOAH ben je eigenlijk tot 21 jaar ingeschreven en nadien volgt een nieuw traject, dan mogen zij gaan 'werken', zeggen we altijd. Dan zijn ze afgestudeerd. Maar we merken wel heel vaak dat sommige leerlingen echt nog wel aan het groeien zijn in hun ontwikkelingsmogelijkheden ook als ze de 21 jaar gepasseerd zijn. En dan blijven ze meestal wel naar de klas of naar het autoproject komen. Er wordt dan nog een ontwikkelingsgericht aan-

bod gegeven. Enkel is dit aanbod niet meer vanuit de school, maar vanuit de collega's hier. Dus dat is eigenlijk een heel mooie overgang. Ze moeten zelfs niet naar een nieuw lokaal. Ja, dat is een heel mooi gegeven!

En voilà, dat is een beetje in het kort de samenwerking die nu 10 jaar bestaat met Katrinahof.

Karen: We zijn begonnen met twee collega's (zowel vanuit de lagere als vanuit de secundaire school). Ondertussen zijn we met een 8-tal leerkrachten die vanuit Katrinahof hier werken.

Sofie: In de klas werken we eigenlijk in blokken van 1,5 uur, waarin ze aan de hand van hun mogelijkheden, ofwel een halfuurtje of een uur echt individueel met een leerkracht aan de slag gaan. En dan proberen we ook nog altijd groepsmomentjes in te richten, dus dan komen ze met 4 à 5 in een groepje terecht en dan werken we rond een bepaald thema.

Karen: Bij ons in het autiproject komen leerlingen met een diagnose ASS (autismespectrumstoornis) of met de nood aan een prikkelarm gerichte aanpak. Dus bij ons worden ze meestal individueel begeleid. Die begeleiding duurt 45 tot 60 minuten, afhankelijk van hun taakspanning. Er zijn ook taken op het domein zelf. Vervoerstaken met een vervoerskar, dingen gaan halen en brengen zoals bijvoorbeeld boodschappen doen voor de woning.

Er zijn een aantal leerlingen die cognitief sterker zijn, waarbij we extra inzetten op bijvoorbeeld talige of wiskundige doelen. We hebben ook leerlingen die wel taakjes aankunnen maar daarnaast ook nood hebben aan het basale. En dan wisselen we echt af tussen inspanning (cognitieve taakjes maken) en ontspanning (een meer basaal aanbod). Er wordt bij een aantal leerlingen in het autiproject ook met een daglijn gewerkt en met pictogrammen.

Sofie: Wij hebben in de klas meer basale leerlingen dan in het autiproject. Daarom bieden wij zowel een schools aanbod als een basaal aanbod. Naargelang welke leerling er naar de klas komt, kiezen we de gepaste aanpak. Schools aanbod zijn meer taakjes uitvoeren, maar bij het basale aanbod zullen we meer inzetten op het beleven. We zoeken naar aangepaste materialen die hen kunnen prikkelen.

Hebben jullie ook contact met de ouders?

Karen: Sinds een drietal jaar organiseren wij één oudercontact per jaar, het ene jaar enkel een individueel oudercontact en in het andere jaar is er voorafgaandelijk een gemeenschappelijk deel. Daar krijgen de ouders een meer algemene uitleg over het autiproject en het klasje.

Sofie: Wij proberen ook altijd aan te sluiten op de BOP¹. Omdat je daar ook wel heel veel te weten komt over hoe de leerlingen elders functioneren. En wanneer de ouders er dan bij zijn is het wel aangenaam te vertellen wat we aan het doen zijn. Sommige ouders vragen ook aan ons om hen regelmatig per mail te informeren. Wanneer we iets gevonden hebben waarmee we de leerling kunnen prikkelen, dan geven we dat door aan de ouders zodat ze dat thuis ook kunnen proberen.

Karen: Onlangs werd op een BOP van een leerling die naar het dagverblijf komt, door de ouders de vraag gesteld om hun kind te leren tanden poetsen. Op het dagverblijf is dat niet mogelijk. Daarom zijn we nu gestart met het aanleren van het tanden poetsen tijdens de TOAH-sessies. Dat zijn echt de hele functionele, zelfredzame, algemeen dagelijkse activiteiten die superwaardevol zijn. Dat geeft veel voldoening.

“We gaan niet op zoek naar problemen. We gaan zoeken naar oplossingen en dat is dikwijls een hele weg die we moeten afleggen. Er zijn al vele succeservaringen uit onze samenwerking ontstaan en dat is ook de reden dat we ze blijven behouden.”

Wat is voor jullie de waarde van de samenwerking met Zevenbergen?

Sofie: Voor ons is de meerwaarde groot. Zevenbergen is een hele grote setting waar heel veel expertise zit. Wij waren op school bijvoorbeeld heel zoekende naar hoe we moesten omgaan met erg basale leerlingen. Zevenbergen was de eerste die ons uitnodigde om te komen kijken. En zo doen wij

¹ BOP = Bespreking van het Ondersteuningsplan

nu op school het belevingstheater en werken wij met groepsbakken. In het begin van de samenwerking mochten wij hier heel veel cursussen meevolgen die we dan konden meenemen naar school. En met onze ervaringsklassen komen wij al eens naar hier. We brengen dan een bezoekje aan de boerderij of we mogen eens meerijden met de olifant².

Karen: De jaarlijkse grote overlegmomenten tussen Katrinahof en Zevenbergen zijn leerrijk. De collega's van Zevenbergen komen dan op Katrinahof mee vergaderen en omgekeerd.

Sofie: Het kennen van elkaars setting is heel belangrijk. Het is wel heel fijn, ook om te ervaren dat er heel hard nagedacht wordt over oplossingen in de samenwerking met elkaar. D. zat bijvoorbeeld vroeger in een rolstoel, hij mocht wel twee dagen naar school. Als school zorgden we ervoor dat hij met de lift op de verdieping kwam waar hij zelfstandig kon rondrijden met de rolstoel. Ook de bus werd aangepast zodat hij mee kon. Er werd echt in samenspraak met Zevenbergen en de school goed over nagedacht om dat toch te kunnen realiseren. En dat is wel fijn om dat te ervaren.

Karen: Samen met de deskundigen van hier wordt nagedacht hoe we, bijvoorbeeld met agressie of wegloupedrag kunnen omgaan, hoe we de schoolse setting voor bepaalde leerlingen die vanuit

Zevenbergen naar school komen veiliger kunnen maken enzovoort.

Sofie: Vroeger werd er gewoon gezegd dat de leerling niet kon blijven. En nu is ons standpunt dat we alles uit de kast halen als de leerling het cognitief en sociaal-emotioneel aankan om naar school te gaan. We vinden dat echt een meerwaarde. We gaan niet op zoek naar problemen. We gaan zoeken naar oplossingen en dat is dikwijls een hele weg die we moeten afleggen. Er zijn al vele succeservaringen uit ontstaan en dat is ook wel de reden dat we de samenwerking blijven behouden.

Om het interview af te sluiten vraag ik jullie naar een treffende anekdote over jullie samenwerking met Zevenbergen.

Sofie: J. werkt heel graag aan de computer, wij wilden ze heel graag leren slepen op een aanraakscherm en dat lukte maar niet. Toch bleef ze steeds gemotiveerd. We besloten om dit te blijven aanbieden en na drie jaar heeft ze uiteindelijk de klik gemaakt. Ook de ouders zijn hierin erg betrokken.

Karen: Toen ik hier begon in het autiproject, was dat met M. Hij zat toen echt nog in zijn puberteit. Ik deed met M. een aantal vervoerstaken, en dan werd ik verwittigd dat hij altijd in plassen of ander water dook. Ik was daar niet gerust in, lette hard op en ik denk dat het pas twee of drie maanden na mijn start hier in Zevenbergen voor de eerste keer gebeurde dat hij in een plas dook. Bij hem heb je alle creativiteit nodig. Zo moet je de juiste materialen vinden, want als het niet stevig genoeg is, maakt hij het stuk. Zo heb ik bijvoorbeeld zelf houten boekjes gemaakt zodat de boekjes 'M-proof' waren. En als dat dan gelukt is, geeft dat zo een fantastisch gevoel!

Een fijne, waardevolle samenwerking! Karen en Sofie, bedankt voor dit fijne interview!

² 'Toeristentreintje van Zevenbergen

OP NAAR DE TOEKOMST

SAMEN MET AL ONZE MEDEWERKERS

Samen met Els, Sarah en Anke, enkele van onze jonge en recentere medewerkers, kijken we naar hun beginperiode bij Zevenbergen en hun toekomstdromen bij en voor onze organisatie.

Interview met Els Van Nunen (kinesitherapeute), Sarah Peeters (medewerker personeelsdienst) en Anke Geerings (diensthoofd Veld 7 en Veld 8).

Laten we starten met een korte voorstelling. Wie ben je, wat is je functie binnen Zevenbergen en hoe ben je hier terechtgekomen?

Els: Ik werk hier sinds oktober 2022 als kinesitherapeute. Voordien werkte ik als zelfstandig kinesitherapeute in een gelijkaardige setting. Daar deed ik zware mobilisaties. Wegens medische redenen mocht ik dat niet meer doen en moest dus op zoek naar iets nieuws. Via een jobsite kwam ik deze vacature tegen en ik dacht 'dat is wel een plaats waar ik heel graag wil werken'. Tijdens mijn sollicitatie verzekerde men mij dat er genoeg activering en actieve beweging was zonder dat ik zware mobilisaties zou moeten doen. Ik dacht meteen 'dank u'.

Anke: Sinds februari 2025 werk ik 10 jaar voor Zevenbergen. Ik heb altijd op dezelfde woning gewerkt, nu Veld 7. Sinds mei 2024 ben ik ook diensthoofd van twee woningen, waaronder Veld 7. Ik ben bij Zevenbergen terechtgekomen via een vacature op VDAB. Ik was hier als studente al eens een dag op kennismakingsbezoek geweest. Maar eigenlijk wilde ik totaal iets anders doen, want het onbekende schrikte mij een beetje af. Maar toen was er nog schaarste op het aanbod van de arbeidsmarkt en dus ben ik hier toch begonnen en dat was zo tof dat ik ben blijven plakken. Eenmaal je de bewoners kent, heb je echt iets van 'ja, dit is het wel'.

Sarah: Ik werk sinds augustus 2023 op de personeelsdienst. Voordien werkte ik op de personeelsdienst van het UZA in Edegem, daar stond ik in voor de rekrutering van verpleegkundigen. Ik had wel interesse om de switch te maken naar de harde HR (payroll, sociale wetgeving,...). Tijdens mijn zwangerschapsverlof kwam ik de vacature van Zevenbergen toevallig tegen. Voor mij was de maatschappelijke relevantie belangrijk, ik had geen interesse om voor een commercieel bedrijf te werken. Ik kende Zevenbergen enkel door er af en toe voorbij te fietsen, het was in het groen gelegen maar verder wist ik niet

veel. Ik was op dat moment nog niet actief op zoek maar het was dichtbij huis, in de zorg, de andere kant van wat ik toen deed en ik wilde mij er wel in verdiepen, dus heb ik gesolliciteerd.

Voor Anke zal het iets dieper graven zijn, maar als je terugdenkt aan je eerste weken bij Zevenbergen, welke gevoelens komen er dan naar boven?

Els: Een warm gevoel, heel groen. Het voelde ook als thuiskomen, het voelde alsof ik hier altijd was geweest. De eerste, warme kennismaking, de dieren van de boerderij die je tegenkomt enzovoort.

Anke: Ik ben nog aan het graven, voor mij is het iets langer geleden (iedereen lacht).

Sarah: Voor mij is het ook een warm en welkom gevoel. Iedereen is heel aanspreekbaar en als je op het groene domein loopt, kom je ook dadelijk in contact met de doelgroep, wat ik leuk vind. Als je een koffie gaat halen in de cafetaria, kom je direct bewoners tegen. Ik wist niet dat het zo een geïntegreerd geheel was. En ja, dat heb ik al eens om te lachen gezegd, maar ik had niet meteen de meest hypermoderne indruk. Als je hier boven door de gang loopt of door een kanjer van een papieren

personeelsdossier bladert... Maar dan heb ik ook al snel gemerkt dat er hard wordt gewerkt om dat te veranderen en dat je er ook inbreng in kan hebben. En dat ervaar ik als heel positief. Dus ja, een warm welkom met heel gewone mensen ook, iedereen is down to earth.

Anke: Ik voelde me meteen heel welkom in de woning en kreeg ook heel veel vertrouwen om snel dingen zelf in handen te nemen. Ik kwam uiteindelijk recht van school. Ik vond het ook leuk om in een organisatie terecht te komen waar iedereen elkaar kent. En natuurlijk ook de liefde van de gasten, ik voelde en voel me heel erg geapprecieerd voor mijn werk.

Hoe kijken jullie naar de toekomst van Zevenbergen? Welke dromen of wensen hebben jullie binnen Zevenbergen maar ook voor Zevenbergen?

Sarah: Voor Zevenbergen heb ik een goeie: meer geld, meer personeel.

Anke: Hoe je het draait of keert, in de zorg zijn wij zowat het kneusje, bijvoorbeeld in het nieuws en zo. Als het op het nieuws over de zorg gaat, worden wij nooit vernoemd. Dus mijn droom is eerder gezien worden en geapprecieerd worden voor wat we doen, meer algemene erkenning voor wat Zevenbergen doet of wat onze sector doet.

“Als ik hier kwam, trok ik toch mijn ogen open, zo van ‘oh, ja, dat kan ook nog allemaal’. Bovendien doet iedereen zo zijn best in de zorg voor de cliënten om ze allemaal een zo mooi mogelijk leven te geven.”

Els: Ja inderdaad, en ook de specifieke doelgroepen waar Zevenbergen mee werkt, mogen meer onder de aandacht gebracht worden. Bijvoorbeeld de GES-cliënten (personen met een gedrags- en/of emotionele stoornis), maar ook de cliënten met een meervoudige beperking. Ik had dan al 24 jaar

voor een andere voorziening gewerkt, maar toch heb ik mijn ogen opengetrokken als ik hier kwam, zo van 'oh, ja, dat kan ook nog allemaal'. En dan zien dat iedereen zo zijn best doet voor de cliënten om ze allemaal een zo mooi mogelijk leven te geven. Dan hoop ik dat dat inderdaad naar de buitenwereld toe ook wel duidelijk kan worden: het is niet zo evident, maar er zijn mensen die er toch heel graag voor kiezen om met deze cliënten te werken. In dezelfde lijn ligt natuurlijk de hoop dat er binnen de woningen wat meer constant personeel komt.

Sarah: Ik wil me daar zeker bij aansluiten. Het is zo'n bewonderenswaardig beroep. Ik vind het fantastisch hoe alle begeleiders en de mensen van de dagbesteding dat hier doen.

Anke: Mijn wens is ook om het warme nest waar ik daarstraks over sprak, iedereen die iedereen kent, samen te houden. Ondanks dat Zevenbergen groter wordt en dat de lange gang weg gaat, dat je toch weet wie je burens zijn.

Els: Inderdaad, want het is leuk als je met een bewoner aan het wandelen bent en je spreekt elkaar aan. Nu denk ik soms 'Wie ben jij, werk jij hier al lang?' In die zin is het overschrijdend werken wel een mooi model. Je komt collega's buiten hun vertrouwde context tegen, maar dat vind ik net een heel mooi gegeven. Dat maakt ook dat je elkaar beter leert kennen.

"Mijn wens is om het warme nest waar iedereen iedereen kent, samen te houden."

Hebben jullie nog persoonlijke dromen binnen Zevenbergen?

Els: Voor mij is dat heel simpel: laat mij vooral gewoon doen tot aan mijn pensioen (lacht).

Anke: Ik ben wel blij met wat ik doe eigenlijk, ik ben blij dat ik nu de stap om hoofd te worden gezet heb. Dat geeft me rust, erg contradictorisch maar toch. Ik ben gewoon content.

Sarah: Ik ben eigenlijk nog superveel aan het leren, ik kan nog niet alles en ik weet nog niet alles. Ik denk daarom dat mijn persoonlijke droom bij Zevenber-

gen is om op dat niveau te komen dat ik echt exact weet hoe de werking en de wetgeving in elkaar zit en hoe het hier toegepast moet worden, daar expert in worden.

Anke: Dat is inderdaad een mooie droom, atoegepast op het werk op de woningen: de gasten brengen ook nieuwe uitdagingen mee en dat is ook blijven zoeken naar 'hoe gaan we dat hier oplossen', blijven evalueren, oplossen is eigenlijk niet het juiste woord. De tijdsgeest brengt met andere woorden ook wel wat uitdagingen met zich mee.

Mooie dromen en wensen! Intussen zijn we toegekomen aan de laatste vraag. Als je één anekdote mag vertellen gerelateerd aan Zevenbergen, wat zou je dan vertellen? We zijn vooral op zoek naar iets dat je hier hebt meegemaakt en dat je voordien nog niet wist van Zevenbergen of dat je niet had verwacht voordat je hier begon te werken, iets waarvan je stond te kijken.

Els: Ik moet meteen denken aan de Zevenbergen Trail. Een activiteit voor medewerkers georganiseerd door de werkgroep Fit en Gezond. Er werden allerlei groepjes van medewerkers gevormd die een soort parcours met opdrachten moesten afleggen.

Dat was wel een mooi gebeuren en mooi om te zien dat de medische dienst, de technische dienst, de directie enzovoort meededen. Ik bemande een standje waarbij ze op een hometrainer moesten fietsen en dat was tof dat je een passage van mensen zag en dan denk je 'wow, dat is wel leuk dat zij ook meedoen'.

Sarah: Wat bij mij ook wel een indruk heeft nagelaten is de feestweek. Die mocht ik vorig jaar voor het eerst meemaken. We mochten komen opscheppen aan het buffet en dat vond ik fantastisch! Hoe iedereen samen - begeleiders, mensen van de dagbesteding, verantwoordelijken enzovoort - er voor zorgden dat alle bewoners uit hun woning geraakten om mee in de feesttent van het feestmaal, gemixt of niet, te komen eten... Dat ontroerde mij wel om te zien hoe iedereen op de been werd gebracht om daar samen te kunnen genieten. Heel de feestweek

vond ik chique, wat er allemaal werd georganiseerd, zowel voor de bewoners als voor het personeel.

Els: Ja, want dat is toch een hele organisatie eigenlijk. Daar sta je toch ook wel van te kijken, iedereen doet mee, iedereen wordt ingeschakeld. Dat is heel mooi!

Sarah: Er zijn gewoon heel creatieve initiatieven en activiteiten. Als je kijkt naar wat hier allemaal georganiseerd wordt doorheen het jaar...

Anke: En niet alleen voor de gasten maar ook voor medewerkers.

Sarah: Dat is ook wel iets dat ik nooit had verwacht. Er wordt veel georganiseerd, er is een quiz geweest, bingo, zomerbar, de warmste loop,....

Het was fijn om samen met jullie even een blik te werpen op het toekomstig Zevenbergen.

Bedankt voor dit fijne interview!

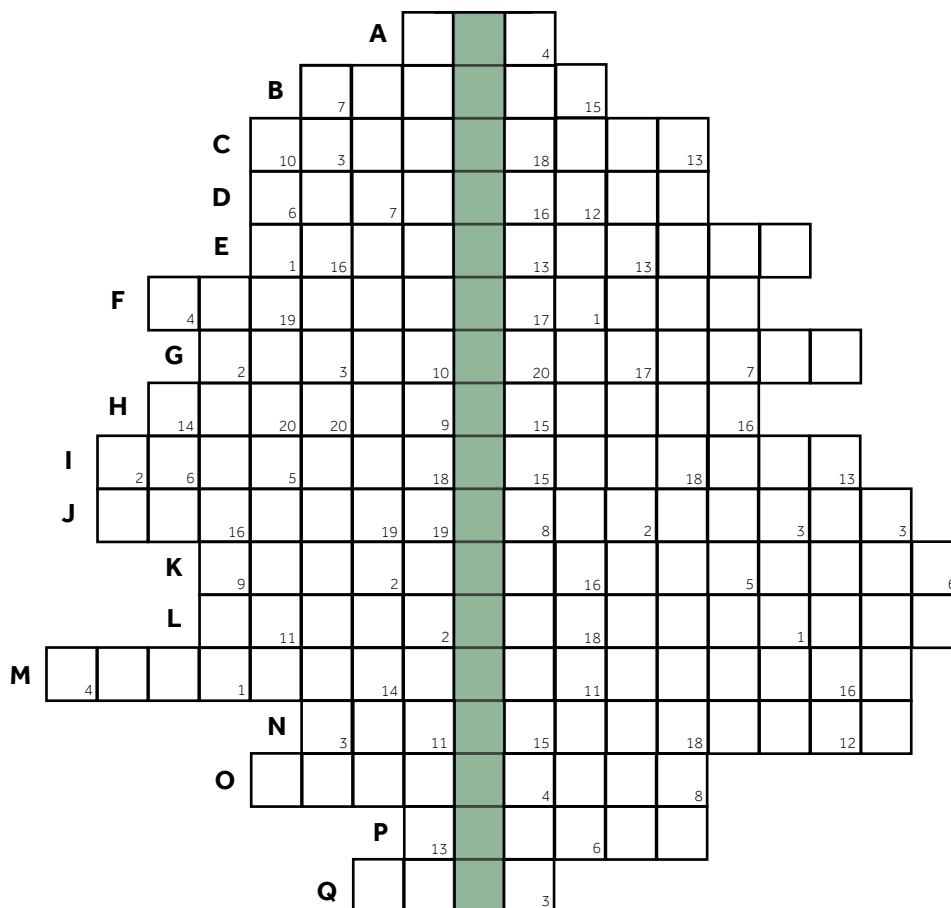

FEESTPUZZEL

CREATED BY KRIS VERMEIRE

In dit cryptogram (met dank aan Karel's crypto in De Standaard als lichtend voorbeeld) vindt u 17 woorden of begrippen die alles met het reilen en zeilen in Zevenbergen te maken hebben. De vakjes met gelijke getallen hebben dezelfde letters, om u alvast op weg te helpen. Met wat puzzelen vindt u in de gekleurde verticale woordbalk waar het hier om draait. Veel plezier! De oplossingen kan je vinden op p. 43.

A.	We doen het inderdaad niet voor het geld.	I.	Oud <i>voornaam</i> beleidsorgaan
B.	M'n pa (oud Ndl. schryfwyze)	J.	Smeerbaar plattelandsvrouwkje
C.	Welke ondersteuning wenst u?	K.	Vertier in Den Boomgaard
D.	Fonetische roepnaam van het DVC in Ranst (<i>al van toen we nog een Medisch Pedagogisch Instituut waren</i>)	L.	Trapondersteuning
E.	Ranstse wandelboulevard (cfr. 'De Meir', 'De Keyserlei', 'De Champs-Elysées',...)	M.	Ongedwongen meeloper
F.	Huisgeld	N.	Uitstapje met de <i>Proboscidea Electrico</i>
G.	Relaxatiehoekje in het heeal	O.	Jaarlijkse doldwaze meerdaagse
H.	Woonst voor zoetebekken	P.	Levensbedreigende schenkingen (zie p. 18)
		Q.	" <i>Derhalve</i> ", zo sprak de therapeut na de pauze, " <i>moeten we bijgevolg dus weer aan het werk</i> ". (Lat.)

“WIJ ZIJN GESPECIALISEERD
IN DE PRODUCTIE VAN
HOOGWAARDIG EN
DUURZAAM DRUKWERK.

EVMPRINT OFFSET & DIGITAAL DRUKWERK

EVMprint is een **duurzame** offset- en digitale drukkerij nabij Brussel. Ons bedrijf biedt een breed scala aan printproducten en -diensten die worden uitgevoerd op ultramoderne machines, waardoor we de **beste kwaliteit** in full colour en zwart kunnen printen.

Hoeveelheden kunnen variëren van één exemplaar tot meerdere duizenden, met de mogelijkheid om **gepersonaliseerde inhoud** aan elk exemplaar toe te voegen. Onze grote verscheidenheid aan afwerkingsmogelijkheden biedt jou de mogelijkheid om jouw documenten nog mooier te maken.

Als onderdeel van de Daneels Media Groep doen we er alles aan om zo duurzaam mogelijk te produceren. We investeren voortdurend om ons productieproces steeds efficiënter en **milieuvriendelijker** te maken, afval te minimaliseren en recycling te maximaliseren en we drukken op FSC/PEFC-gecertificeerd papier.

CONTACT William Van der Linden
+32 477 706 492 – william.vanderlinden@evmprint.be – www.daneels.be

SMART SOLUTIONS
FOR A GREEN FUTURE

**SPECIALIST IN
ORTHOPEDISCHE
HULPMIDDELEN**

- Prothesen
- Orthesen
- Steunzolen
- Orthopedische schoenen
- Rolstoelen en mobiliteitshulpmiddelen
- Houding en ganganalyse

WIJ HELPEN U GRAAG VOORUIT !

- Brede waaier aan diensten
- Innovatie en vernieuwing
- Ruime ervaring en expertise
- Steeds bij u in de buurt

www.vigogroup.eu

Driemaandelijks informatieblad van het dienstverleningscentrum Zevenbergen.

Verantw. uitgever : Marc Pattyn, Boerenkrijglaan 25-2520 Ranst

Redactieadres : DVC Zevenbergen, Boerenkrijglaan 25-2520 Ranst - zevenbergen@emmaus.be - www.zevenbergen.be